

ЦѢНАТА

на
в. „НЕДѢЛЯ“

е:

Въ България за год. [52 бр.] 6 лева

За шестъ месеци 3-50

„ три „ 2-

ВЪ СТРАНСТВО:

За година 8 лева

„ шестъ месеци . . . 4 „

„ три „ 2.50

Неплатени писма не се приематъ.

Абонамента въ предплата.

Единъ брой 20 стотинки.

НЕДѢЛЯ

ВСИЧКО

Що се отнася до вѣстника: писма, рѣкописи, пари и пр., да се испраща до редакцията въ Плѣвенъ.

Неупотребени рѣкописи връщатъ се обратно, само ако сѫ придружени съ нужните за това пош. марки.

За обявленията на съдъ, приетави се плаща по 5 ст. на дума, ако се публикуватъ по три пѣти, по 3 ст. За частни по 5 ст. на дума въ 4-та страница, а за първата по 10 стот. За срочни (шестмесечни или годишни) обявления се правятъ важни отстъпки.

СЕДМИЧЕНЪ ПОЛИТИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ И КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

КЪМЪ АБОНАТИТЪ

— Умоляватъ се онѣзи Г-да до които испращаме в. „Недѣля“ да я взѣтъ ако нежелаятъ да го получаватъ за втората година. Всички онѣзи, които не съобщатъ най късно до 1 Септемврий н. г. ще ги считаме за абонати. При това считаме за длъжностъ, да явимъ на читателитѣ си, че сѫ зети мѣрки за точно то излизане на вѣстникътъ. Ако нѣколко броя не излизатъ редовно, причината е, че повече отъ словослагателитѣ сѫ земени на военно обучение като запасни. —

Плѣвенъ 15 Августъ 1895 год.

Нѣма повече дѣй недѣли сѫ, отъ като Виена бѣ пустнала онѣзи пресловута телеграма по руското комюнике, за която цѣлий Австрийски — Еврейски печатъ бѣ растрѣбилъ по свѣта, че миссията на българската депутация въ Петербургъ, била на югъ, че всичко било лъжа и Руското правителство пѣяло се онази стара пѣсенъ, която пѣше прѣди години, когато славний тиранинъ Стамболовъ билъ на власт. И вѣрвахъ тѣ или не, но това бѣше фактъ, че тѣ се смѣяха злобно, тѣ показвахъ на Княза ни нѣкой зотѣнтенъ край да си оплаквалъ послѣднитѣ дни — и да си наумявалъ за онѣзи блажени години, които преминалъ въ царуванieto си съ великия (sic) патриотъ Стамболовъ. Тази немска радостъ — кога достигна и до нашето отечество, — възрадва умрѣлитѣ тирани — тѣ помислиха, че Господаря volens — nolens ще бѣде заставенъ отъ обстоятелствата, които го окръжаваха да повика тѣхъ за да спасятъ това нещастно отечество, което обокрадоха — Стамболовъ и Петковъ. Колкото ниско — толкова и отъратително е за единъ Българенъ, да се радва за нещастията на своя родъ — на своето отечество. Наистена нѣма по мизерно нѣщо отъ онова, което ний четохме въ „Свобода“ „Народни Права“ и др. изроди и фаражи. Колко тѣ се възрадваха за несполуката, която ужъ донесла депутацията!!

Всѣки и ний, които най искренно желаемъ да се помиримъ съ освободителката ни Россия, бѣхме си задали въпросътъ, кога четохме депешата на Балканикъ: неужели Россия, тъй ще да постѣпи съ България, и то когато депутацията едва бѣ стигнала въ София, която носи най добри и лѣсни спомѣни слѣдъ толкова години и при такова братско гостеприемство отъ Негово Величество Николай II! Не, сѣверний колосъ се отъсва, отъ Петербургъ се отговори, че подобно съобщение Руското правителство не е давало, а по послѣ още по ясно, защото нашитѣ неприятели немцитѣ, а подиръ тѣхъ и свободиститѣ не вѣрвахъ, защото опровержението не установявало положително, че Россия не е дава-

ла подобно съобщение. Доброжелателството на Австрийцитѣ и Маджаритѣ, се показва тогочасъ, кога се увѣриха, че Россия ги изобличи въ пущане всевъзможни лъжи да може да дава на умирающитѣ си приятели сила-за-да поживѣятъ.

Фредемблатъ — органъ на Австрийското правителство — слѣдъ това начена да пѣе онази пѣсенъ, че Австрия не желаяла нищо друго на България освѣнъ самостоятелното ѣ развитие и не иска да ѣ се бърка въ вътрѣшнитѣ работи!! А Пестеръ Лойдъ, иронически се произнася, че и Унгарското правителство глѣдало също както и Виенското. Така напирмѣръ: ако Княза приеме Правословието или наследника му, казва добръ, ако не пакъ щяло да бѣде добръ, ако се признае отъ Россия добръ, ако не, пакъ щяло да бѣде добръ... И Така за лея Австрия, всичко ще бѣде добръ, най послѣ забравя да каже, ако ни заробятъ немцитѣ ще бѣде още добръ.

Интересното е обаче най послѣдното, че въ единъ и другъ случай казва Лойда ако Россия признае Княза, безъ насъ — т. е. немцитѣ пакъ неможамо да бѣде.

Ето какви сѫ нашитѣ доброжелатели които си разиграваха конятъ изъ тази земя — България която е облѣна съ толкова Русска кръвъ за освобождението ни!! И още се на мѣрватъ у насъ и се именуватъ българи да глѣдатъ на немцитѣ като наши спасители, отъ Русско поробване!

Срамно и позорно е за да ся мисли, а камоли да се пие и храни Българский народъ съ такива доброжелателства за независимостта на България, съ каквито нашитѣ опозиционери хранятъ читателитѣ си...

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Рѣшения на конгреса.

11. Конгресътъ основава се на своитѣ лични наблюдения въ конкурсъ въ гр. Плѣвенъ, както и отъ ония иъ другитѣ окрѣзи въ страната, намира, че системата за поддръжане на Държавни окрѣжни складове за жребци както и задължителното снабдяване на общинитѣ съ жребци отъ источна раса, е единствената система при днешнитѣ условия, въ които е поставено, ко-невѣдството у насъ за да го подигне и постави на висотата на положението му. Конгресътъ сѣщо похвалява рѣшението на правителството за отварянето на по едно военно ремонтно дѣло въ Плѣвенъ и Каабюкъ и счита та-ка мѣрка за най цѣлѣсообразна най икономическа и най подходяща за снабдяването на армията въ едно най-непродължително врѣме съ мѣстни доброкачествени коне.

12. Конгресътъ намира за неизбежно отварянето прѣзъ идущата 1896 год. на единъ другъ складъ за жребци и на едно военно ремонтно дѣло въ Южна България, която въ три отиснения е за сега изоставена. —

13. Конгресътъ намира, че взетата отъ прѣди дѣтъ и приложена прѣзъ тѣзи години мѣрка за скопяването на негоднитѣ частни жребци въ страната е несамо похвална, но и неизбежна. Обаче, за да може да се постигне голямата цѣль съ прѣчистването на негоднитѣ жребци конгресътъ прѣпорѣчва на почтаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието да предложи прилагането тѣзи мѣрка непременно въ продължение въ санитарно отношение всѣка година прѣди сезона за пущането. —

За поправянето на едрия рогатъ добитѣкъ въ страната конгресътъ счита, както и при конелдството, вмѣшательството и съдействието на държавата за абсолютно неизбежни.

За доставянето на казаната цѣль конкурсъ прѣпорѣчва и намира за не избѣжи слѣдующитѣ мѣрки:

А.) Отварянето на една държавна краварница гдѣто да се отгѣждатъ и развѣждатъ въ чѣсто състояние най добритѣ прѣдставители на нашия едъръ рогатъ добитѣкъ съ цѣль за снабдяването на общинитѣ съ най добри чистокръвни мѣстни бикове.

Б.) Независимо отъ отварянето краварницата конгресътъ счита за неизбежно отварянето на едно държавно депо, гдѣто да се отгѣждатъ по примѣра на военитѣ ремонти по млади едногодишни доброкачествени тѣлци, които слѣдъ отгѣждането имъ да се отпущатъ за бикове на общинитѣ подъ едни или други условия. —

В.) Конгресътъ намира, че задължението на общинитѣ да поддръжатъ мѣстни бикове, — доброкачествеността на които да е констатирана отъ специалнитѣ за това учреждения, — е една отъ най необходимитѣ и най насърчителнитѣ мѣрки за отгѣждането на доброкачествениятъ добитѣкъ въ страната. Конгресътъ прѣпорѣчва на почтаемото Министерство на Търговията и Земледѣлието да предприеме прѣзъ идущата 1896 год. подвиването на всичкитѣ негодни частни и общински бикове, въ страната като при това се има всѣкога прѣдъ видъ да не се минаватъ общинитѣ отъ единъ какъвто и да е бикъ.

Конгресътъ намира че е неизбежно щото общинитѣ да се задържатъ да притежаватъ особни обори, гдѣто да глѣдатъ и хранятъ правилно общинскитѣ си расиловници.

Прѣдъ видъ на фактъ, че годишното производство на нашата крава състои отъ теле и мѣлко е повече отъ слабо, конгресътъ, за увеличението на това производство, което ще направи възможенъ надържането на мѣстнитѣ крави и ще да възнагради трудътъ на стопанитѣ имъ, прѣпорѣчва щото край глѣмитѣ градове, кждѣто колеловитѣ са редовно отъ авиата, както и въ тѣснитѣ пасища въ долинитѣ на по-главнитѣ рѣки у насъ да се въведе кръстосването на мѣстната говежда раса съ Шведъската Сименталъ и швицъ раси и съ това да се приготви теронитѣ за образуването на по доходенъ т. е. по млѣченъ и касански рогатъ добитѣкъ. — Конгресътъ из-явява това свое рѣшение на основание полуофициалнитѣ данни въ това отношение добити въ Руссенското земледѣлческо училище.

Въ всички други мѣста, особено въ голитѣ и мѣршани пасища, конгресътъ прѣпорѣчва отборната система приложена въ най строгата смисълъ на думата.

Конгресътъ намира за умѣстно да помоли Господина Министера на Търговията и Земледѣлието да даде своето съдействие за усиляването сегашния съставъ и дѣятелностъ въ краварницата при земледѣлческитѣ училища и Руссе и Садово, които да траятъ ролята на испитателни станции въ това отношение и да даватъ товъ и направление на говедарството въ страната.

За подвиването на рогатитѣ добитѣкъ мѣжду другитѣ мѣрки, конгресътъ, като се основава на добититѣ до сега резултати отъ направенитѣ три конкурси за добитѣкъ, сѣме да прѣпорѣчва на Министерството на Търговията и Земледѣлието да задѣли окрѣжнитѣ свѣти да воиратъ ежегодни сумми за изложби на рогатъ добитѣкъ и другъ домашенъ добитѣкъ въ всѣки окрѣгъ отдѣлно, за да се раздаватъ награди за поощрение на производителитѣ на добръ расиловенъ и добитѣкъ, като при това и подпомага съ субсидий урѣдбата на тѣзи окрѣжни за добитѣкъ изложби.

Конгреса като призна, че една отъ главнитѣ причини за отпадането на едрия рогатъ добитѣкъ въ страната е отъгѣждането на едноврѣмнитѣ пасища и мѣри, гдѣто изобилно се отхранватъ добитѣка прѣпорѣчва на правителството на единъ законъ за уреголриването държавнитѣ окрѣжни и общински пасища.

Конгресътъ като има прѣдъ видъ важността на ливадарството при отгѣждането на добръ добитѣкъ, прѣпорѣчва на правителството да съдействува и подпомага на частнитѣ инициативи за подобрене на ливадитѣ и за въвѣждането на искусствено трѣвоене.

Конгресътъ като има прѣдъ видъ, че на много мѣста въ страната домашния добитѣкъ страда отъ недостатъкъ на вода, прѣпорѣчва на Министерството на Търговията и Земледѣлието да помогне на общинитѣ, гдѣто нѣма достатъчно водоней да се приготвятъ такива.

Кон-сътъ като има прѣдъ видъ, че една отъ най сѣщественитѣ мѣрки за подвиването на домашния добитѣкъ въ страната е — изиостъ, то моли правителството да направи възможенъ изиостъ въ странство на домашния добитѣкъ по какъвто и да е начинъ.

Тѣй като отъ практиката се е показало, че при настоящата урѣдба на изиганитѣ ставѣтъ голѣми злоупотребления, които обесърдчаватъ производителитѣ, то

конгресът припоръчва на Министерството на Търговията и Земледелието да вземе инициативата за урѣдбата на този въпрос, като се направят по законодателен рѣд злоупотребления невъзможни.

Конгресът като има прѣдъ видъ условията, въ които е поставенъ по настоящемъ нашия рогатъ добитѣкъ намира, че съ малки изключения около по голѣмѣтъ градовете въ известни цѣни отъ Нашето отечество за сега е възможно подобруването на нашия рогатъ добитѣкъ само по избраната метода и състислове отъ Искърския рогатъ добитѣкъ, които въ сравнение съ рогатия добитѣкъ въ другитѣ окрѣжи е единъ ось най запазенитѣ.

Конгресътъ припоръчва на Министерството на Търговията и Земледелието да бди щото всѣка община да поддържа достатъчно бикове за селскитѣ крави, за да може по този начинъ заплодяването имъ да бѣде сигурно.

Конгреса като признава че въ въ стопанството на Земледѣлческия България освенъ рогатия добитѣкъ и конетѣ, играятъ голѣма роля и иматъ голѣма икономическа важностъ, овцетѣ, свинетѣ и козитѣ, припоръчва на Министерството на Търговията и Земледѣлието да свика пдущата година единъ конгресъ, гдѣто мѣжду другитѣ въпроси отъ чистъ земеделѣчески характеръ да се осѣди и скотовѣдския въпросъ за подобруването на овцетѣ и свинетѣ и за развъждането или не на козитѣ както и да се опрѣдѣли тѣхната икономична важностъ въ нашето селско стопанство.

Конгресътъ като похваляваха инициативата на Г. Г. Григора Найденова отъ София за износѣтъ на нашия дрѣвѣнъ и едрѣ рогатъ добитѣкъ въ странство, намира, че най добри резултати би се достигнали въ туй отношение ако съ това прѣдприятие се заематъ частни лица или акционерни компании на които държавата да даде известни улѣснения било по Държ. желѣзници било каквито намѣри за улѣснения за повдигането на тази индустрия.

Беспристрастното ни налага да забѣлежимъ, че Министерството на Земледѣлието и Търговията, сравнително другитѣ Министерства, въ такъвъ единъ краткъ периодъ е направило много повече подобрувания за България, а особено за селското население. Тѣзи годишнитѣ конкурси, дойдохъ да убѣдятъ и най голѣмия оптимистъ, че когато желае единъ чловѣкъ може всичко да направи. Наистина, че конкурсетѣ на всѣдѣ гдѣто станаха, не може и да стане сравнение съ тѣзи, които ставатъ на западъ, тамъ гдѣто хората съ малко трудъ искарватъ много повече отъ колкото у насъ едно семейство състояще отъ 10 — 15 чловѣка. Всичко това се дължи на просвѣщеніето, което у насъ още стои въ пелинитѣ си. Право да си кажимъ, че конкурса който стана въ Плевенъ не стана „дѣлъвъ“ каквѣто трѣбваше да бѣде, но едно, че населението не бѣше добрѣ освѣтлено за полѣзното му значение, друго недоброто избрано врѣме — най голѣмѣтъ горѣщини и трѣгъ, злонамерени нѣкой агитатори сж распрѣснали слухове мѣжду селското население, че конкурса не щалъ да бѣде за друго освенъ да прибиратъ добитакъ — реквизиция, прѣдъ видъ вѣстанието въ Македония. Тѣзи и други причини и най работното врѣме, направихъ щото първий Плевенскій конкурсъ да излезе не такъвъ каквѣто се отчаваше. Но идеята е благородна, тя пуста дълбоки корени, и ние вѣрваме, че на слѣдующий конкурсъ, населението което вѣди добитѣкъ като, узана че трудѣтъ се възнаграждава, ще бѣде повече приготвено за него. Въ желанието си казваме да подобри всичко което е въ крѣгѣтъ на зем. и търгов. Министерството е издало слѣдующето окрѣжно до Г-да Окр. Управителъ, подъ № 2391 отъ 16 Юний 1895, което ние публикуваме за знание особено на Плевенскитѣ граждани, които се занимаватъ съ развъждане добитакъ или суватѣлжѣ.

„Приканвамъ Ви Господине управителю, да съобщитѣ на частнитѣ лица и дружества изъ повѣренія Ви окрѣгъ, които изявяватъ желание да отворятъ коне заводъ съгласно чл. 26 отъ сѣществующия законъ, за коневѣдството, че щомъ тѣ приематъ да изпълняватъ задълженията, които този членъ прѣдвизда т. е. да доставятъ въ конезавода си въ продължение на двѣ години, 75 кобили отъ чужда или мѣстна доброкачественна порода и 5 чистокръвни жребци, могатъ да получатъ отъ правителството 200 декара отъ нѣкое държавно пазбище за безплатно ползуване въ разстояние на 20 години, както и ще се въсползуватъ и отъ превилегіитѣ прѣдвидени въ чл. 26, 27 и 28 на сѣщій законъ. Конезаводитѣ имъ ще бѣдѣтъ подъ контроли на Министерството на Търговията и Земледѣлието. Въ случай слѣдъ истичанието на 2 години считая отъ денѣтъ на сключването контракта за тази цѣль мѣжду тѣхъ и правителството, тѣ не притежаватъ въ конезавода си 75 кобили и 5 жребци, то правителството отнима обратно имотитѣ си, а тѣ ще заплатятъ наша за 2 годишното имъ експлоатирание, като се лишатъ и отъ другитѣ законни насърчєния и превилегіи.

Заявленията на лицата и дружествата, които желаятъ да отворятъ конезаводи да се отправятъ

до окрѣжното управление, а при надписъ завѣденията имъ ще ся припращатъ въ министерството на Търговията и Земледѣлието за надлѣжно распорѣждане. (слѣдва.)

СЖДЕБЕНЪ ОТДѢЛЪ

Нѣщо за домашнитѣ продавателни актове.

Казвали сме го и другъ пѣтъ на друго мѣсто, че сѣществующитѣ у насъ сждебни закони съвсемъ малко сж познати на нашето население и ще бѣдемъ излагани, ако кажемъ, че дору по-голѣмата частъ отъ нашето народно прѣдставителство, на дали би имало какво-годѣ понятие зестраната въ която живѣе и сѣществующитѣ въ нея закони. Тѣзи е именно единичката причина, за щото се издава и излишна работа за нашитѣ сждилища и въ частности спѣнки и губение на врѣме и пари отъ населението ни.

По този въпросъ има много нѣщо да се пише, но за сега ограничаваме се да запознаемъ читателитѣ си върху това, съ което озглавихме настоящата статия.

Прието е у насъ, щото продажбата на разни движими и недвижими имоти да става и по домашнимъ образомъ. Слѣдствията отъ тѣзи продажби сж въ ошѣрбъ както на продавача, купувача, така сжщо и на самата държава. Ето за що:

Напримѣръ единъ продава лозето си на своя съсѣдъ. Прави се продавателенъ домашенъ актъ; обгербва се приподписва отъ нѣколко души свидѣтели. Да прѣдположимъ че продавача иска да се изселва отъ България въ друга държава, каквото сж наприѣръ турцитѣ, които напоследѣтъ доста захванаха да се изсѣляватъ изъ България. Сжщия този продавачъ отива при други и продава повторно продаденото вече лозе, слѣдъ което изселва се въ друга нѣкоя държава да живѣе. Двамата купувачи, за да станатъ собствѣнници на купеното и за да имъ издаде крѣпостенъ актъ купувача, ще трѣбва да завѣдѣтъ дѣло въ сждилището. При разглѣждане на дѣлото сждѣтъ не може да осѣди отѣтѣтника и да му се издаде крѣпостенъ актъ, защото прѣди това ищеца ще трѣбва да вземе едно свидѣтелство отъ сждѣтъ. За образецъ ний привѣждаме въ цѣлостъ такава едно свидѣтелство, каквито се издаватъ отъ всичкитѣ Мирови сждилища. „Свидѣтелство. На основание протоколното опрѣдѣление на повѣренното ми сждилоще, подъ номеръ (еди кой си) държано въ сждебното засѣдание на (еди кой си) мѣсець и година) по гражданското дѣло подъ номеръ (еди кой си) дава се настоящето на (еди кого си) въ това, че по това дѣло на сжщия е необходимо нужно да прѣдстави удостовѣрение отъ нотариуса, отъ което да се вижда, че долуизложенитѣ недвижими имотъ принадлежащи на (еди кого си) не е прѣминѣлъ въ рѣцѣтъ на трето лице съ крѣпостенъ актъ и пр. Ищеца като вземе това свидѣтелство, ще трѣбва да отиде да си блѣска ангелитѣ и въ общинското управление и въ наторалното отѣдѣление и да чака съ мѣсеци на ново да се вика съ призовка въ сждѣтъ и да се сжди. А пѣкъ, ако втория крѣпвачъ е спрѣварилъ първия и сждѣтъ да е призналъ за негова собственостъ сжщето лозе, което е продадено на двама души, то първия освѣнъ чегуби това, което е купилъ, но още и разности, губение на врѣме и работа както на сждилищата, така сжщо и на общ. управление и на нотариуса, и въ резултатъ на всичко това създаватъ такава крупна работа, безъ никаква полза.

Обаче безъ да влизаме въ по-нататѣшни примѣри и подробности, мислимъ въ интереса ще бѣде както на сждебното дѣло, така и на самото население ако членѣтъ 443 отъ Гражданското сждопроезводство се измѣни. Продажбата на недвижимитѣ имоти трѣбва да се извършва по сѣщия редъ, а не както на настоящемъ домашнимъ образомъ. Ако се измѣни тѣзи послѣдната система, освенъ че се освобождава населението отъ излишни формалности и губение на врѣме, но и самитѣ сждилища ще бѣдѣтъ избавени отъ излишнитѣ формалности, които имъ създаватъ значителна работа.

ЛѢТОПИСЪ.

Въ София започна да излиза и другъ „независимъ демократически вѣстникъ за политика и наука“ съ надсловъ „Знание“, подъ редакторството на г. Хр. Георгиева бившъ редакторъ на в. „18-й Май“. Спорѣдъ 1-я и 2-я броеве отъ в. „Знание“, може да се сжди, че той ще поддържа програмата на Каравелова. Желаямъ животъ на новия си събратъ. В. „Знание“ ще излиза дваждъ въ мѣсеца. Годишенъ абонаментъ 2 1/2 лева.

Бърземе да отговоримъ на забѣлѣжката, която ни прави в. „Съгласие“ въ брой 61 на онази дълга дописка, която била получена въ редакцията по поводъ станалия компромисъ мѣжду тукашнитѣ либерали-Цанковисти и консерватори, и която щала да се обнародва въ идущий брой заедно съ нѣкакъвъ протоколъ. Ний-гледѣме съ хладнокрѣвие на измамата която в. „Съгласие“ е подведенъ, да обнародва статий противъ приятелитѣ и съмысленицитѣ си, като се увъримъ още веднаждъ, че не си познаватъ приятелитѣ. Ще забѣлѣжимъ на г. Македонски, че тѣзи които се направили компромисъ съ водителя на Народната партия г. П. Метовъ, се познавали твърдѣ добрѣ обстоятелствата, които на послѣдѣкъ почнаха да се виятъ като тъмни облаци надъ България. Длѣжностъ е обаче на всѣкъ патриотъ, билъ той каквѣто ще, да дадеше рѣка на правителството да забрави дертове за да искара започнатото свѣто дѣло — помрението съ освободителката ни. Много ще съжеляватъ приятелитѣ и съмысленицитѣ на г. Македонски, ако той тѣй лековѣрно повѣрва, че единственната причина да си додѣтъ въ Плевенъ рѣката Стойловицитѣ, на Цанковиститѣ била: *гладѣтъ и експлоататорската цѣль*, която сж гонели Цанковиститѣ. Не искаме да опровергаваеме, че всичко това е лѣжа и още подла и да увъряваме г. Редактора на в. „Съгласие“ защото самъ той го не вѣрва, но за да не мислятъ другитѣ, които не знаятъ и не познаватъ водачитѣ на Цанковиститѣ, длѣжни сме по най тържественъ начинъ да заявимъ, че нѣма такова лице отъ послѣднитѣ, което да има такава нужда да експлоатира, както що експлоатира днесъ, окрѣжнитѣ и градски интереси, нашитѣ доблѣстни шайкаджий Стамболовисти, които сж се вили въ разнитѣ прѣдприятія; въ строение болници, строение училища наемъ сувати, градски касапски дюгени и др. так. и които се вкарали г. Македонски въ заблуждение да пише срѣщу съмысленицитѣ си. Послѣ. Не ся 3 — 4 гладници, побратиме „съгласие“, които ся направили компромиса, а сж всички и изключително всички граждани цанковисти, и ний Ви приканваме да явите името поне на одного отъ називаемитѣ Цанковисти, които да не е посрѣщналъ това съглашение съ радостъ. Единъ е грехѣтъ и той може да е голѣмъ, че за това съглашение не е имало особено разрѣшение — въпрочемъ г. Македонски, ще повѣрва, че и безъ това ще мине. — Ще чакаме да видимъ всичко, което ни се обѣщава, и тогава ще земимъ думата.

Нѣкой наши абонати се оплакватъ, че в. „Недѣля“ не биле получавали или сж задържали по общинитѣ. Ний испращаме точно и редовно вѣстникѣтъ на всѣкъ нашъ абонатъ. На мѣстната поща не се съмняваме въ редовността, но по-скоро у селскитѣ куриери или писари, които види се го задържатъ. Като молимъ, началникѣтъ на Тел. Пош. Станция, да имъ внуши на куриеритѣ и писаритѣ, които се натоварили съ това — да раздаватъ кореспонденцията, молимъ едновременно Г-да Кметовѣтъ и тѣ да обрѣщатъ на тѣхъ внимание, защото за това се плаща отъ държавата.

Въ редакцията ни се получиха двѣ дълги дописки отъ градѣтъ срѣщу тукашното окол. акц. дружество „Нива“. Ний ще дадемъ мѣсто въ в. „Недѣля“ само по нѣкой откълѣци отъ допискитѣ, защото ще искѣме да узнаимъ по подробно, да ли е всичко вѣрно, за каквото се пише за това дружество. Ако е наполовинъ поне вѣрно, то правителството трѣбва часъ по скоро да снесе онзи колъ, които тѣзи Биволаровци и Коларовци сж заили да лѣжатъ населението, . . . Слѣдующий брой не се повѣрѣмъ.

Вѣстникѣтъ ни бѣше подъ печатъ, кога с. получи друга дописка, по адресъ до в. „Миръ“ по поводъ онази дописка обнародва на в. свобода въ която нападнаше по единъ най-хамалски начинъ мѣстния окол. Н-къ, г. Ив. Поповъ. Тя носи подписитѣ на трима отъ ужъ пострадалитѣ, които заявяватъ че всичко било лѣжа, че окол. началникъ ги билъ. Ний

спомънахме и въ миналий брой за това-че въ Плъвенъ никой не знае и не е чувалъ за подобна касиница, каквато се върши отъ нашитъ шайкаджий Стамболисти. Ще плачите много за зеленото пързалче.

ГРАДСКИ НОВИНИ

— Отъ нѣкой друга година въ горни Плъвенъ е основано учелюлюбиво читалище „Истокъ“ помнимъ, че еднажъ се избира едно настоятелство и повече нищо. Нѣкой отъ това настоятелство, и то кой знай и какъ се избирани, наредили си прѣдседатели, касиери и пр. събиратъ пари и никому до днесъ толкова години не сж дали отчетъ. Ако тѣзи г-да сж основали това читалище, съ учелюлюбива цѣль, длъжностъ е да освѣтляватъ членовѣтъ си въ годишнитъ поне събрания, какъвъ напрѣдъкъ е направило Дружеството; ако ли отпадъкъ, какъвто знаемъ, че има, какви мѣрки ще трѣбва да се зематъ да не се опростости. А. Г. Симеоновъ, който бѣше прѣдѣтелъ е фалиралъ, други на такова клонятъ. Ако не се свика общо събрание за избирание ново настоятелство, молимъ общината да земи мѣрки и да изгони тѣзи недостойни господиновци и да имъ поиска смѣтка за събранитъ помощи, както и за състоянието на библиотеката. Срамно е, притежателя на зданието гдѣто се помѣщава читалнята не е получилъ ни аспра. Добрѣ ще бѣде да се поурѣди малко и въпросътъ за долното читалище „Съгласие“ за което тоже има много да се говори. До пѣтя. На всичко нашето общество е глѣдало индеферентно-стига толкова. младежитъ не трѣбва да се кичатъ само съ черни панделки, а да глѣдатъ уреждане нашитъ читални и др.

Прѣди нѣколко дни бившия стопанинъ на в. „Недѣля“ г. Н. Д. Ковачевъ замина за София заедно съ госпожата си.

Плъвенското Търговско Акционерно Дружество „Напрѣдъкъ“ което е основано още прѣзъ 1876 г. и на което срокътъ за ликвидироване бѣше 1 Януарий т. г. спорѣдъ както се научавамъ било възобновено, като билъ измѣненъ и уставътъ му който билъ вече утвърденъ и тѣзи дни ще видимъ обявена подписката. Основателитъ на това друж-во, сж едни отъ първитъ граждани, за това нѣма се страхъ икономисаната пара, да бѣде вложена за увеличение. Дѣятелността му близо двадѣсетъ години, дава надѣжда и за бѣдѣще да бѣде едно отъ наи солиднитъ. Поздравяваме основателитъ на „Напрѣдъкъ“.

Секретарътъ на Окол. Началникъ М. Палевъ, билъ вече уволненъ по неспособностъ. Този Г. трѣбваше още порано да се остави въ запаса; защото бѣше станалъ дѣйствителенъ Началникъ на селскитъ писари. За него има свѣдения, че обичалъ да му донасятъ едно друго въ къщи като напр. случайтъ отъ Староселци, сиренце, и брашанце и пр. остатокъ отъ Стамболовото време...

Спорѣдъ свѣденията които добихме отъ положително мѣсто, антрифилето което се отнасяше до Д-ръ Бжезински въ брой 1 не било толкова сходностъ обстоятелствата, които сж случили мѣжду Г- Д-рътъ и кмета отъ село Писарово. Причината за да го испѣди отъ домътъ си, билъ повечето самия кметъ отъ колкото Г. Д-ръ Бжезински.

— На 11 т. м. Г. Окр. Управителъ В. И. Грудовъ замина въ отпускъ на двѣ недѣли, а на негово мѣсто остава за замѣстникъ Окол. Началникъ г. Попповъ.

Единъ приятелъ ни задава слѣдующий въпросъ: може ли единъ адвокатъ да носи такава фирма: „Г. Табаковъ и Сие“ и пр: На това ще отговоримъ, че такава нѣщо само у насъ може да бѣде. Адвокатитъ не сж нѣкъ плейн завѣдение или нѣкой мануфактуренъ или другъ магазинъ, гдѣто може да сѣдѣтъ ст. ст. сѣдружници и ще плащатъ само единъ патентъ, когато адвокатитъ се за друго положение, тѣ съставляватъ особена корпорация — подъ контрола на правителството даватъ клѣтва, единъ видъ безплатни чиновници на обществото и всѣкий плаща за себе си особенъ патентъ, а слѣдователно срамно и неприлично — недостолѣпно е даже да

постави другитъ си равни другари подъ дѣската на фирмата. Колкото за онази фирма, която се спомѣна горѣ съ сѣдружнито наедно, ний ще съобщимъ, че както единъ г. Табаковъ, така и втория Ив. Генчовъ, нѣматъ правото да адвокатствуватъ. г. Табаковъ, билъ признатъ на истена отъ сѣдилището, по доклада на тогавашния членъ, а сега неговъ другаръ по ипотекарнитъ заеми Ив. Генчовъ, които не билъ изложилъ вѣрно доклада, че г. Табаковъ нѣмалъ пълното число години за адвокатствувание. Такава фирма не е друго нищо освѣтъ една незаконна реклама, да се лъжи населението, както е съ длъгия байракъ на „Нивата“. Насъ ни е чудно какъ до днесъ, не е направенъ отводъ отъ нѣкой адвокатъ, или отъ Прокурорството, които се оставени да пазятъ законитъ. Ще чакаме подробни свѣдѣния.

ИЗЪ ДОПИСКИТЪ НИ.

Въ редакцията ни се постѣпили писма, въ които се излага, по какъвъ мизеренъ начинъ пом. Кмета В. Биволаровъ, засвоилъ нѣкакво мѣсто по Руссенското шосе и никой не обръщалъ внимание, особено кмета, защото ималъ страхъ да го небламирать, понеже немалъ довѣрието на болшинството отъ съвѣта, което било отъ породичата на Стамболовщината. За сѣщия ни расправятъ още, че земалъ отъ градскитъ пожарникари вмѣсто слуги, да му каратъ колата. За това послѣдното ний бѣхме очевидци въ врѣме конкурса. Какво глѣда г. Кметъ, знаили това или си прави оглушки? За това ли се харчатъ хилядитъ да раскарватъ единъ биволаринъ по улицитъ на смѣтка на общината и то когато ходи по расходъ? Има правото г. Кмета да се хвали, че когато приелъ кметството, намѣрилъ само 31½ лева въ касата, а пъкъ днесъ ималъ готови повече отъ 35 — 40 хиляди!! Ний благодаримъ за тази икономия. Едно нѣщо ще му кажемъ и то, че ако г. кметътъ е избранъ за такъвъ и ако му се плаща по 300 лева и на трима помощници и на цѣль роякъ служащи, то не е да прави икономия, а да глѣда за уреждане градътъ, било въ санитарно, било въ друго отношение. Какво е направилъ обаче въ продължение на една година; нищо и то абсолютно нищо. Улицитъ особенно главната, да оставимъ другитъ, защото ще бѣде срамно да се епомѣнува, се намѣрватъ въ най-голѣма мизерия. Калдържма като наченете отъ шадравана до градското читалище, е отъ такова естество, че ако би дошелъ нѣкой отъ вжнѣ нощемъ, който други пѣтъ не е идвалъ въ Плъвенъ, ще помисли, че се намѣрва въ нѣкой запустѣлъ градъ. Гражданитъ гда съвѣтници не искатъ отъ Васъ икономия, а искатъ икономическо нареждане поправление на улицитъ и чистота, която най-много липсва. Мнозина ще чуите, и ний се присѣдиняваме къмъ тѣхъ като казватъ, че у насъ се чистятъ дворищата и улицитъ или когато правителството застави общината въ случай на нѣкой холѣра или друга епидемия, или когато минува Княза. Дано Н. Ц. Вичичество, дойде по скоро и се сѣте общината да поправи улицата. Сега поне имаме икономия! —

Сѣщо така ни пишатъ и за другъ единъ съвѣтникъ нѣкой си Ст. Д. Коларовъ, който билъ единъ отъ стѣлповетъ на общината, че и той билъ ужъ засвоилъ нѣкакво мѣсто около каспскитъ дюгени. Ако първото и второто се вѣрни, мислимъ, че тѣзи господиновци, ако се земали подъ насмъ *Нивата*, не трѣбва да станатъ господари на самата нива — земата, защото за това ще се иска смѣтка. Г. Кметъ, който мисли, че не се лъже отъ никого, вѣрваме ще поиде, Г. г. Биволаровъ и Коларовъ, иматъ думата... Ний държимъ вѣстника си да го опровергаватъ ако не е истена.

Имаме свѣдѣния че, касиера на сиротската и земледѣлческа касса г. Ц. Карайвановъ, сѣщия и г-нъ който има гражданската доблестъ да не си подписва името когато искава недовѣрие на правителството на което

служи или съболѣзноваше на г. П. Стамболова, по случай смърти на знаменития *визязъ* както го нарича г. Д. а само Цвѣтанъ Ивановъ или Ц. К. Ивановъ, билъ отпущалъ пари на тѣзи, само които бивали препоръчвани отъ именующитъ се адвокати Г. Табаковъ и Ив. Генчовъ — Траурний, затова тѣ биле способнитъ и знаѣщитъ да извършватъ ипотекарнитъ заеми и то съ пълномощия отъ името на заемонизвършителитъ при извѣстни условия. Насъ не ни се искаше да вѣрваме на такива *икономическѣ* дѣйствия вършени Карайванова но сато имаме предъ видъ голѣмата интимностъ по-мѣжду горнитъ и всѣкидневнитъ заеми вършени по такива пълномощия, ще го молимъ да ни освѣтли върху тая работа, дали е вѣрна или не. Нали ужъ Стамболовщината не — вършила такива безакония и злоупотребления съ простотията.

Отъ едно писмо, което се получи въ редакцията, става явно, че въ с. Махлата Плъв. Окр. върлувалъ дифтеритъ по дѣцата, който взелъ ипедемическа форма. Всѣхъ денъ казва дописникътъ мрели по нѣколко дѣца. Ако и да се биле зети медицински мѣрки, но биле твърдѣ слаби, което обстоятелство прояво да не се чувствува че се дава помощъ. Селото Махлата, може да се кажи, че е едно отъ най-голѣмитъ села въ цѣлия окръгъ. и се намира на най-хубавата частъ на р. Искръ. Както администрацията, така и Окр. Лекаръ особено, трѣбва да обрнатъ особено внимание до като не е земала болѣзта онази форма, която презъ 84 г. бѣше въ Враца. Надѣваме са въ скоро врѣме ще се прѣкрати всичко. Има сѣщо оплакване, че фелдшеритъ билемалко, а при това не си глѣдали твърдѣ работата. Вѣрваме че и този грѣхъ, ако такъвъ има, ще се поправи отъ Г. Т. Живковъ - окр. лѣкаръ който глѣда съ присърдце на дѣлото за което е призованъ.

В. „Недѣля“ ще бѣде много благодаренъ, ако и отъ другадъ му съобщаватъ такива новини за санитарното състояние, особено въ нашия окръгъ. —

КНИЖОВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

7. *Къмъ въпроса по религиозното възпитание.* Прѣвелъ отъ Русски Священникъ *Ив. Ил. Булатовъ*. Цѣна 1 левъ Свищовъ, 1895.

Съ особена радостъ констатираме факта, че на послѣдъкъ нѣкой отъ нашитъ духовници захванаха да развиватъ дѣятелността си и въ попрището на духовната литература, която за голѣмо съжаление се намѣрва още въ пелени. Уважаемия ни Свищовски Священникъ Г-нъ *Булатовъ* е обогатилъ духовната частъ отъ нашата литература съ спомѣнхото по-горѣ прѣводно съчинение, което се явява тѣкмо на врѣмето си. То е посвѣтено на нашитъ учители и ученици. Ний прѣпоръчваме го на всички наши читатели.

2) *Български Църковенъ Прѣгледъ*, мѣсично списание. Книжка пета и шеста. Редакторъ *Игнатий Рилски*.

Уважаемия отецъ Рилски продължава да развива своята духовна литературна дѣятелностъ. Послѣдната книжка отъ единственното духовно негово списание съдържа прѣлѣстенъ материалъ.

3) *Български Прегледъ*, списание за наука, литература и общественъ животъ. Кн. VIII.

4) *Възстаническа Песнопойна*. Събралъ Ив. К. Божиновъ. Цѣна 30 ст. София 1895.

Тѣзи пѣснопойка съдържа „разни бунтовнически пѣсни и насърчителни стихотворения, съ приложение една карта“. Като изоставимъ на страна стихотворенията помѣстени въ тѣзи пѣснопойка, писани отъ г. В. Георгиева и Н. Д. Ковачева, много е събралъ издателтъ г-нъ Божиновъ, за гдѣто е помѣстилъ въколко свои стихотворения, за които не заслужа даже да се говори. г-нъ Божиновъ много д-брѣ би сторилъ, ако въ своята „Възстаническа пѣснопойка“ помѣстеше нѣкой отъ ония прѣлѣстни стихотворения по македонското дѣло, распрѣстнато по разни списания и сборки; писани отъ хора, които отговарятъ на стихотворнитъ правила. По този начинъ г. Божиновъ би спечелилъ повече отъ колкото е предполагалъ...

4) *Ветеринарна Сборка* мѣсечно списание. Брой 4, 5 и 6.

Въ тази книжка поместена „Статистическата таблица“, за ражданията и умираанията въ градовете на Княжеството, пръв мѣсець Априлий 1895 година! Въ тази таблица намираме, слѣдующето: жители въ цѣлия градъ Плевень 15,546; раждания пръв мѣсець Априлий 25 мъжки 24 женски; умираия: 36 мъж. и 28 жен.; мъртворедени 1.— Въ притурка е поместена и прѣкрасната статия „Нервастенията“ отъ Д-ръ *Ст. Данаджиевъ*. Тази статия е печатана и въ сп. „Българ. Прѣгледъ“. Ний препоръчваме я на читателитѣ си да не я оставятъ непрочетена поради нейната важностъ.

МЕДИЦИНА.

Алкоолизъмъ

Алкоолизмътъ (изражение на физическитѣ морали и умственни лошадини, слѣдствени на спиртнитѣ питиета) въ у насъ както и въ други държави едно разпространение, което принуждава сериозни вниманія на тѣхъ които сж повикани и поставени да бѣдѣтъ за общественото напредване. Докторитѣ забѣлжава разни физически *осенираций* (израждания), множество поврждания на човѣческитѣ тѣлесни органи, побъркване на *умствен-ний* животъ и др. такива, които му ся явяватъ въ Болницитѣ, въ Лудницитѣ, въ частната клиентела и които сж слѣдствия на злоупотребленията на спиртнитѣ питиета; сжщия изуча всѣкоя дѣлъ измѣненията на дѣйствиетата и на разсѣдка, парализиране на волята и на *умственната деятельность* на хора, които се намѣрватъ подъ влиянието на алкоолътъ; множественитѣ *дефекти* и *крими* (клюдѣния и прѣстѣпления) извършени отъ хора отдадени на лошия навикъ—*пиянството*; правоучителствъ интеллигентни полъ вижда съ съжаление *развожданието* на фамилиарнитѣ връзки униожение на фамилиарнитѣ подтвърдѣния чрезъ пиянство;— економиститѣ забѣлжава увѣличението на сюрмащѣта, на мизерията, прѣдизвикани отъ извѣмѣрното употреблене на алкоолътъ.

Прѣди 26 години, прочутиятъ статистикъ и економистъ А. Guetlet е писалъ въ II-й томъ отъ Социалната физика, че пиянството е единъ лошъ навикъ, за което би трѣбвало да имаме точни свѣдѣния че правителствата сж заинтересувани за да прѣдизвикатъ изучаването върху разпространението на алкоолизмътъ, върху причинитѣ му и върху слѣдствията му— издирвания, които би можали да изтължуватъ много факти, на които причинитѣ имъ до сега не сж ни познати. Дѣйствиелно прѣди 26-6 години се направи тукъ-тамъ нѣкакви контроли и издирване, повече или по малко комплекти върху алкоолизмътъ и нѣговитѣ причини; едни отъ тѣхъ изучаваня имамъ легислативни цѣли, служихъ като основа за съпротивлението на алкоолизмътъ чрезъ специални закони; други имамъ економически и финансови цѣли и бѣхъ прѣдприети за оцѣнение прѣимущества и загубитѣ, които би можали да доведатъ съ въведението държавния монополъ на фабрикуването или на пречистваннето, или най сѣтне на продажбата на спиртъ; а нѣкъ други имамъ единъ слѣдствено частенъ характеръ— бѣхъ направени отъ учени, които имамъ случай да познаватъ добръ дѣйствието на алкоолътъ, какъ дѣйствува физически и морално върху човѣкитѣ, върху една личностъ и въобще върху обществото.

Отъ всичкитѣ тѣзи изработвания, най добрата е „Познание върху алкоолизма“, присъединени прѣди 10 години отъ Централното Правителство на Швейцарската конфедерация, въ която сж употребени всичкитѣ статистически цитати познати до тогава. Освѣтъ това, занимава сж съ събирането на статистически цитати върху алкоолизмътъ и различни специални международни конгреси и филантропически здружвания.

Докторъ А. Ваер отъ Берлинъ, модерний авторъ както и други нови писатели върху алкоолизмътъ, удостоверяватъ че мястото, въ вся-да е сѣдана, стой въ право пропорционално отношение съ числото на кръчмитѣ и, че тамъ гдѣто числото на кръчмитѣ е голѣмо, конкуренцията поизва кръчмаритѣ да прибѣгватъ до най свѣрситѣ начини, само и само за да предизвика по-голяма консумация на питиетата си.

По тѣзи причини и Правителствата на много държави, между които и Германската империя, умалаватъ постоянно числото на дебитѣтъ за спиртъ. Комиссията за изучаване алкоолизма въ Швейцария повѣрва, че числото на кръчмитѣ извършва едно по голѣмо влияние, отъ колкото личностѣта, стѣпената на моралностъ у кръчмаритѣ, отъ колкото кръчмарската полиция и францускитѣ Данемарскитѣ, Велико-Британскитѣ закони се основаватъ на послѣдното мнѣние.

Ний вѣрваме, че не е причината само числото на кръчмитѣ въ една страна, но е и тѣхвото разпределение, което влияе на консумацията на ракията. Ако въ единъ самичкъ пазаръ, числото на кръчмитѣ е извѣмѣрно голѣмо, ако селениитѣ който има сегия-тогивъ работа въ тозъ пазаръ, прѣди да влѣзе въ дюканиитѣ когото той дѣли, минава прѣдъ едно много голѣмо число отъ кръчми—панамата за нѣго е по голѣма, отъ колкото въ случая, ако кръчмитѣ бѣхъ по малко на брой.—

Виното и бирата произвеждатъ по слаби форми на алкоолизма. Най тѣжкитѣ форми и най голѣмото число на алкоолизмитѣ хронически отравяния сж произвѣдени отъ спиртни питиета получени чрезъ дестилация: чрезъ различнитѣ ракий, конякъ, ромъ, различнитѣ сладки спиртни ликери; особено приготвени отъ нечисти спиртъ, не-

причистенъ и натоваренъ съ тѣй нареченитѣ висши алкооли (Alcohol Amylic, Butylic, yzobutylic et и др.) които сж по отровни отъ колкото винени алкооли. (alcohol aethylic), съ алдевиде и съ фурфурол. При всичко, че злоупотреблението на винени чисти алкооли произвежда тоже алкоолизмъ, но нѣговото дѣйствие става по силно, по лошо, ако съдържа и висши алкооли.

Слѣдователно намъ ни интересува фактитѣ: ако фабрицитѣ отъ страната ни, произвеждатъ голѣмо количество нечисти спиртъ, и непричистенъ, а назначенъ да бѣдѣ употребяванъ за пиение.

Докторитѣ и економиститѣ, които сж изучавали причинитѣ на алкоолизма, доказватъ, че алкоолизмътъ е тамъ многоброенъ и разпространенъ, гдѣто се употребява за пиение повече дестилиранъ спиртъ-ракия; по малко е забѣлжанъ въ държавитѣ, гдѣто изобилствува виното и бирата.

Нѣкой пѣкъ доказваха, че качеството на дестилиранъ спиртъ би игралъ една забѣлжителна роля етиологията на алкоолизма че само ракийтѣ наситени съ висше алкооли, или особено ракийтѣ нечисти, непречистени, би произвѣли алкоолизмътъ. Въ послѣдно врѣме това доказателство бѣше преработено, вследствие на критикитѣ, които се подставихъ на опити съ висше алкооли, които се намѣрватъ въ непречистенъ спиртъ, но въ малко количество. Самиятъ главенъ експерименталистъ D. U. V. Gadorole отъ Парижъ, извѣява сега (за да избѣгне какво да е погрѣшно тълкование на неговитѣ издирвания) че кой и да е спиртъ, както и *най чистия* стиловий алкоолъ, е *отрова*. Ако дѣстилиранитѣ алкооли произвеждатъ често пкти алкоолизмъ, причината е тѣхната силностъ голѣмото количество, което се употребява подъ видъ на ракия; въ сравнение съ количеството, относително малко, съдържаемо въ виното и бирата. При всичко това допускатъ, че нечистотата на нечистенъ спиртъ уголемява слѣдствията на спиртнитѣ питиета—интоксикацийтѣ и слѣдователно наша длъжностъ е да се стараемъ за да умалимъ отъ една страна консумацията (употреблението) на дестилиранитѣ спиртове, а отъ друга за да се отстранятъ спиртнитѣ питиета които сж не чисти.

(слѣдва).

ВѢСТИ ИЗЪ НАУЧНИ СВѢТЪ

Нѣщо по музикалното искуство у насъ.

Ако прослѣдимъ историческото развитие на първобитната българска музика, прѣдъ насъ ще се испрѣчатъ такива традиционни факти, които ще ни накаратъ просто да се чудимъ. За сега ний ще се ограничимъ само съ свѣршенитѣ различия на музиката у насъ. Кой не знае за ония пѣкунски источни цигуларни, какитѣ и до сега развеселяватъ българина? *Ами сааза*, *ами бугарината*, *кавала*, *сидсата*, *гуслата*! Ехъ, всичкитѣ тѣзи инструменти влинуваха душата на всѣки българинъ, турчинъ, гркъ и др., но сега, т. е., отъ както влѣзохме въ новата фаза на цивилизацията животъ, ориентализма бърже захвана да исчезва изъ между интелектуалното ни общество. Тукъ нѣма да говоримъ, че нашата чисто народна музика не си е съхранила изгубила стойността, тя по настоящетъ е запазена въ цѣлата си формула тамъ, гдѣто пеецѣтъ не знае що се казва *ди* и *че*, *октава* и *терция*, *мелодия* и пр. пр., а си знае тона, което е запазено отъ дѣдо и прадѣдо,— запазено ала неусвѣршенствувано. Но отъ както сжмъ тоя „пустъ“ московецъ въ нашата земя, като че ли заедно съ него дойде и европейщината— още при първитѣ мѣсеци на нашето освобождение подготвиха ни певчески хорове. Московеца не можеше да ни се научи за чудесната прѣдприемчивостъ, съ която се отличава българина. Хичъ прѣдставете си: въ Пловдивъ още при губернаторството на *Гурко*, въшето русско офицерство готвеше да даде една музикална вечеринка въ честъ на покойната хуманистка Г-жа *Скобелевица*. Въ тѣзи вечеринка трѣбваше да се испѣе и русския химнъ „Боже Царя храни“ и пр., а пѣкъ певчески хоръ имѣдѣ още не сжществуваше въ България. Двама—трима руски капелмейстори въ продължение на една седмица мѣсѣха да подготвятъ единъ певчески хоръ състоящъ отъ 15-20 души българчета, ученици въ гимназията, а между които и нашата милость, който съ хубаво-пучевитѣ пѣсни омаеха цѣлото нѣмше русско общество, на чело *Скобелевица*, която пѣлеше залата на вечеринката. Не е само тога фактъ, че нашия българинъ е предприемчивъ и ждѣнъ за наука, но такива фактове сж съ хиляди, които ежедневно се испрѣчатъ прѣдъ насъ, и на които чуждата журналистика не може да се научи. Науката, висшата наука на българина е станала присжщъ елементъ; прѣдприемчивостъта, прѣдпочитанието на чуждето, естествено, това днесъ се забѣлжава и у „простия смъртенъ“, както казватъ учевитѣ. Тѣзи наука, която, неже съмѣнне, че изворитѣ ѝ не е отъ Азия, а отъ онзи цивилизована страна, гдѣто заедно съ прогресса на науката паралелно се развива и свиянъ наука, която е уявила почти цѣлото образовано човѣчество—*разврата*. Именно разврата е днесъ, който затмива цивилизованото човѣчество, а той е безъ съмѣнне нашата страна на науката. Но всѣки добродѣтелъ има и своитѣ лоши страни, тѣй сжщо е и съ науката. Както и да е, веднажъ заля еуропейскитѣ вѣтрѣ въ отечеството ни, неговата услада и впечатления вѣстѣ да се изгубатъ, то на противъ повече охотници се явяватъ. Тѣзи аналогия мислятъ ще бѣде памятна за всѣки читателъ, тѣй щото за палишно считаме да туримъ „тоесѣ“. Вѣстѣто това, мислимъ че повече ще бѣдемъ ползиви на читателитѣ си, ако ги запознаемъ прѣди всичко и съ влиянието на музиката върху човѣческия организмъ.

Още въ старо врѣме, когато *Аполонъ* изнамѣрилъ *лирата*, съ нейнитѣ гласове той е прѣспивалъ *Аргона*. *Орфей* съ пѣянието си усмирявалъ дивитѣ животни, *Амфианъ* пѣе; и очарованитѣ камъне сами отъ себѣ си сж се туряли въ мѣстата си за издигане зидовѣтъ на града Тива. Ако пѣкъ се обѣрне за свидѣтелство въ историтѣ, ще намѣримъ, че грцкитѣ древни философи и мудреци, първи тѣ сж признали музиката за благодѣтелно влияние върху нравственостъта и щастieto на народитѣ. Безсмъртний *Платонъ* казва: музиката е дадена на хората отъ безсмъртнитѣ богове, не само за това, за да веселятъ и ласкаятъ тѣхнитѣ чувства, но да успокояватъ душевнитѣ имъ бури, и тѣзи безврѣдни движения, подъ които е необходимо изложено пилното отъ неспѣвршенства тѣло. Въ добавкъ на това *Шекспиръ* въ своя „Венециански Търговецъ“ казва: „нѣма на свѣта живо сжщество, толкова твърдо, ксравно, апорито, зло, на което да не подѣйствува въ единъ часъ музиката и да не направи въ него превратъ“. За да говоримъ отъ себѣ си и убѣждаваме читателя за громадното влияние, което има музиката върху човѣтъка и нейната ползотворностъ и даже като лечебно срѣдство, то азъ ще оставя учевитѣ да говорятъ. Спорѣдъ разказътъ на *Халена*, нѣкой си *Дамонъ* изъ Милета, като свирѣлъ на флейта (каквитѣ у насъ доста сж разпространени) една военна песенъ, възбуждалъ у мнозина момци яростъ; послѣ тоя флейтистъ, като минавалъ нежнитѣ мѣло, ни, съ тѣя потлѣднитѣ ги успокоявалъ. *Клитемистеръ* отсѣлва прѣсѣдванията срѣщу Елиста само слѣдъ смъртъта на музиканта *Демодока* и Пенелона. *Фенелусовъ* запазва съпружеската си вѣрностъ къмъ мѣжа си *Одизея*. *Питагоръ* успокоява съ музиката единъ младъ момкъ готовъ да раскжса на частти неврѣната си приятелка. Римскитѣ императоръ *Неронъ*, отива въ Гърция не за друго, а само за да заслужи тамъ първенство на музикалния съборъ. Турскитѣ Султани *Амуратъ IV*, заливя се отъ съзвѣ при звуковетѣ на музиката и подарява живота на оскденитѣ вече на смъртъ неговии другари.

Влиянието на музиката не е всѣкога еднакво върху човѣческия организмъ. Производителитѣ отъ ней еффеки сж извѣрѣдно разнообразни. Причинитѣ на това сж дѣйственно: 1) че много зависи отъ самия характеръ на музиката и 2) че грамадно значение има и индивидуалността на всѣки отдѣленъ човѣкъ. Да се обяснимъ като чумъ, напримѣръ бави тѣ продълговати гласове на погребалний маршъ ний биваме въ тѣжно душевно настроенне, макаръ и да не знамъ, че него свирятъ, а пѣкъ като чумъ нѣкой откъсѣтъ изъ операта на „Веселитѣ жени“ или „Фауста“, макаръ и за първъ пѣтъ да смеги чули, то ний на вѣрно ще бѣдемъ весело настроени. И тѣй индивидуалността, какъ казахме и по-горѣ има грамадно значение. Има хора, които никакъ или твърдѣ малко влияе; такава е била Императорица *Екатерина II*. Но такива сж твърдѣ малко. Твърдѣ е голѣмо болшинството на тѣя първата система на които е твърдѣ васприемчива къмъ музикалнитѣ гласове. *Волтеръ* като философъ казва, че операта я посѣщаватъ за смилането на храната, когато свѣршенно друго-яче се отнася къмъ музиката на поета. Безсмъртний *Хайне* посѣтъва цѣли страници за своитѣ впечатления, песни и образи прѣдъ врѣме, когато свирѣла цигулка *Пасанинъ*, а *Д. Ф. Штраусъ* пѣше стрѣхотеренне, гдѣто въ поетически образъ говори, какъ неговата душа се распуска отъ *Мацаровата* музика. Тукъ ще споменемъ и за писмото на *Шоржъ Банда*, съ което тя желала да отблагодари на Маниерберга. Тя била схваната отъ пихавдрия и осѣжала значително облекчение, когато ѝ свирили изъ операта „Робертъ-Дяволъ“. Сжщето това потвърждава и *Шекспиръ*, именно и за размечането влияние на музиката върху душата на човѣкъ. *Волтеръ* като е казалъ горѣ-приѣденото изрѣчение, трѣбва да не е подоверѣвалъ. Живущитѣ него врѣме английски поетъ *Милтонъ* и великия холандскитѣ Д-ръ *Вегаве* билъ на едно и сжщо мнѣние съ него, тѣй като тѣ имали общай слѣдъ обѣдване да се занимаватъ съ музика. Но тогто по-вѣроиспечива къмъ музикалнитѣ гласове е била нервната система на единъ францускитѣ поетъ, който тѣ сѣлъ въ цигулка или влопната това вдѣхновение, което често го оставяло, това сжщето расказвано за единъ живописецъ. Още по-силно се явило влиянието върху прочутата артистка *Мали брѣнъ*. Като чува прѣвъ пѣтъ Симфонията ut minor отъ *Бетховена*, падна въ конвулсивно положение и била спасена изъ залата.

(Слѣдва.)

ОБЯВЛЕНИЕ

Велика Нейкова ж. на г. Плевень, обявява на интересующитѣ, че тя продава своята половинъ часть етъ къща съ дворъ, която ѝ остана въ наследство отъ покойний ѝ съпругъ. Тази къща се намѣрва на сѣръ-пазаръ при съѣди: уличка, бара и Савва Станюва. При това, тѣ продава сѣдове, като възелници каѣи и др. нѣща, които ѝ се паднали при раздѣлата. За къщата който я купи, е въ състояние да го снабди съ надѣжний актъ, Желайущитѣ да купятъ всичкитѣ или по отдѣлно, можатъ всѣкога да се отнесатъ до адвокатъ отъ писалище на Г. Ив. Ив. Доковъ—Плевень.

Плевень, Печатница на Банкрджиевъ и Рачевъ